

Patientnämndens reglemente

Allmänna bestämmelserna fastställdes av regionfullmäktige 2022-12-12, RF § 141/22 och justerades av regionstyrelsen 2023-05-29, RS § 86/23.

De särskilda bestämmelserna fastställdes av regionfullmäktige 2023-02-20, RF § 6/23.

Reglementet inklusive justeringarna i de allmänna bestämmelserna gäller fr.o.m. 2023-06-08.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

I de allmänna bestämmelserna är reglerna likalydande för regionstyrelsen och nämnderna i Region Dalarna. Med "nämnden/s" avses således "styrelsen/s" i regionstyrelsens verksamhet.

Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Dalarnas angelägenheter och har det övergripande ansvaret över övriga nämnders verksamhet.

Regionstyrelsen är enligt 6 kap. 8 § kommunallagen och 24 § regionstyrelsens reglemente överordnad övriga nämnder på följande regionövergripande områden: personal- och arbetsgivarfrågor, verksamhetsplanering, ekonomisk förvaltning och redovisning, administrativa processer, miljöarbete, information och säkerhet.

Om nämnden har utskott och beredningar gäller reglementet också i tillämpliga delar för dessa, såvida inte annat anges.

Ordföranden och presidium

1 §

Fullmäktige väljer ledamöterna i nämnden och bland dem, en ordförande, en 1:a vice ordförande och en 2:a vice ordförande.

Dessa utgör nämndens presidium och ska bereda nämndens sammanträden. Nämnden kan delegera beslutsrätt till presidiet.

Vid samtidig frånvaro för ordföranden och vice ordförandena samt vid längre hinder för ordföranden under tjänstgöringsperioden tillämpas bestämmelserna i 6 § fullmäktiges arbetsordning.

Ordföranden ansvarar för att nämnden känner till innehållet i detta reglemente, att den har nödvändig kunskap om de övriga bestämmelser som reglerar nämndens verksamhet samt kännedom om Region Dalarnas organisation.

Sammanträden

2 §

Nämnden ska för varje kalenderår upprätta en plan över sina sammanträden och beredningarna till dessa. Utöver de sammanträden som intagits i planen ska sammanträde enligt 6 kap. 23 § andra stycket kommunallagen hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden anser att det behövs.

Nämnden får besluta att dess sammanträden generellt eller för visst möte ska ske på distans enligt 6 kap. 24 § kommunallagen under förutsättning att kraven i 5 kap. 16 § kommunallagen är uppfyllda. Om nämnden har beslutat om offentliga sammanträden enligt 5 § krävs också att möjligheten för allmänheten att ta del av sammanträdet är tillgodosedd.

3 §

Den enligt 2 § upprättade sammanträdesplanen ska lämnas till nämndens ledamöter och ersättare. Planen publiceras på Region Dalarnas webbplats.

Planen utgör kallelse till sammanträdena.

Föredragningslista och handlingar i de ärenden som ska behandlas på sammanträde bör lämnas till berörda en vecka före sammanträdet.

Nämndens handlingar publiceras också på Region Dalarnas webbplats.

4 §

Beträffande ersättares tjänstgöring gäller i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i 20 § fullmäktiges arbetsordning.

Regionfullmäktige beslutar i början av varje mandatperiod om en inbördes ordning mellan partierna för varje parti för det fall en partiersättare saknas. Ersättare kallas i sådana fall enligt denna ordning.

Dessutom gäller:

- en ledamot har alltid rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.
 - en ersättare som har börjat tjänstgöra har normalt företräde oberoende av turordningen bland ersättarna. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får dock en ersättare som står före i turordningen och som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.
-

5 §

Av 6 kap. 25 § kommunallagen framgår att en nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att sammanträdet ska vara offentligt och på vilket sätt allmänheten ska få tillträde till eller möjlighet att via media kunna ta del av sammanträdet. Sådant beslut fattas med enkel majoritet.

Nämndens sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Rätt att närvara vid nämndens sammanträden samt att delta i överläggningarna tillkommer, förutom ledamot och tjänstgörande ersättare,

- icke tjänstgörande ersättare
- förvaltningschef för nämndens verksamhetsområden
- fullmäktiges ordförande
- regionråd och oppositionsråd

Ordföranden beslutar om enskild överläggning ska äga rum, ifall det begärs och/eller ordföranden finner det påkallat. Enskild överläggning innebär att endast ledamöter och tjänstgörande ersättare får befinna sig i möteslokalen eller delta på distans.

6 §

Förtroendevald, anställd hos Region Dalarna eller särskild sakkunnig, utöver stadgande i 5 § ovan, kallas efter beslut av ordföranden.

Ordföranden beslutar om den som särskilt kallas till sammanträdet ska få delta i överläggningarna.

Ordföranden beslutar om formerna för beredning samt om föredragning av ärenden vid nämndens sammanträden.

7 §

Om hur ärenden avgörs och protokoll utformas finns bestämmelser i 6 kap. 33 och 35 §§ kommunallagen.

Beträffande särskilt yttrande till protokoll gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om reservation i 4 kap. 27 § kommunallagen.

Med reservation avses en anmälan om att en ledamot, som deltar i ett beslut, inte håller med om beslutet. Reservation ska alltid anges i protokollet enligt 5 kap 67 § kommunallagen. En reservation har rättsverkningar och kan vara såväl skriftlig som muntlig.

Särskilt yttrande benämns "skriftlig reservation" i 46 § regionfullmäktiges arbetsordning och utgör motivering till en avvikande mening eller ett förtydligande av en ståndpunkt i samband med en reservation från en ledamot eller tjänstgörande ersättare. Önskar en ledamot motivera eller utveckla sin reservation krävs ett särskilt yttrande som ska vara skriftligt

och lämnat till sekreteraren senast före justering av protokollet. En ledamot som reserverar sig har alltid rätt att lämna ett sådant särskilt yttrande. Det ska i så fall påtalas för sekreteraren i samband med att reservationen anmäls.

Protokollsanteckning kan innehålla kommentarer till protokollet från såväl ledamöter, ersättare som anställda av flera olika anledningar. När en protokollsanteckning härrör från en ledamot utgör det en svagare markering än en reservation och kan också göras av andra än dem som är röstberättigade för att markera en ståndpunkt. En protokollsanteckning kan fogas som bilaga till protokollet eller anges muntligt och skrivs in i protokollet av sekreteraren. Eftersom protokollet förs på ordförandens ansvar avgör ordföranden om en protokollsanteckning ska få göras.

Nämnden utser för varje sammanträde en ledamot eller tjänstgörande ersättare att jämte tjänstgörande ordförande justera nämndens protokoll. Justering sker genom namnteckning eller digital signatur på protokollet. Protokoll ska justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet. Det är möjligt att justera protokoll eller delar av protokoll direkt vid det sammanträde då beslut fattas, s.k. omedelbar justering. Förutsättningen för att kunna göra detta, är att ordalydelsen är helt klar och att paragraftexten redovisas i sin slutliga lydelse vid sammanträdet. I sådana fall tillämpas 47 § tredje stycket och 48 § i fullmäktiges arbetsordning.

8 §

Nämndens sekreterare ska se till att de som är berörda av i protokollet intagna beslut får utdrag ur det justerade protokollet.

Justerat protokoll skickas till nämndens ledamöter och ersättare, politiska sekreterare samt till revisionen. Justerade protokoll ska dessutom finnas tillgängliga på Region Dalarnas anslagstavla.

Övriga bestämmelser

Delegering

9 §

Nämnden får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare i nämnden, en automatiserad beslutsfunktion eller åt en anställd hos Region Dalarna att på nämndens vägnar besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 38 § kommunallagen.

Beslut som fattats med stöd av uppdraget ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske.

Om delegering till anställd i övrigt finns dessutom stadgande i 7 kap. 5 och 7 §§ kommunallagen.

Om delegering vid brådskande ärenden finns stadgande i 6 kap. 39 § och 40 § andra stycket kommunallagen.

Beslut som fattats med stöd av uppdrag enligt delegering får inte återkallas eller ändras av den som lämnat uppdraget.

Ärende av principiell eller i övrigt av större betydelse ska avgöras av nämnden, regionstyrelsen eller av regionfullmäktige.

Vidaredelegering

10 §

Om nämnden uppdrar åt förvaltningschef att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt annan anställd inom Region Dalarna att besluta istället. Sådana beslut ska anmälas till förvaltningschefen som vidareanmäler detta till nämnden.

Förhandling och information enligt medbestämmandelagen (MBL)

11 §

I ärenden där nämnden ansvarar för beredningen och närmast har att fatta beslut åligger det nämnden att säkerställa att en sådan förhandlings- och informationsskyldighet genomförs, som enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet och medbestämmandeavtal, åligger Region Dalarna som arbetsgivare. Sådan förhandling ska ske i god tid innan beslut tas.

Medbestämmandeformer

12 §

Om partsammansatta organ, självförvaltningsorgan och närvarorätt för personalföreträdare stadgas i 7 kap. 10-25 §§ och 8 kap. 4-8 §§ kommunallagen.

Budget- och verksamhetsansvar

13 §

Nämndens arbete är reglerat i kommunallagen och i detta reglemente. Nämnden ska också följa övriga gällande författningar, av Region Dalarna träffade avtal samt av fullmäktige och regionstyrelsen fastställda styrdokument.

Nämnden ansvarar inför fullmäktige för att anvisad budgetram hålls och att verksamheten bedrivs utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Nämnden ska utifrån budgetramen, mål och riktlinjer specificera och fastställa sin egen budget. Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt.

Nämnden utövar arbetsgivaransvaret inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska i övrigt fullgöra vad fullmäktige eller regionstyrelsen ålägger nämnden.

Utifrån sitt uppdrag ska nämnden tillse att intern kontroll och uppföljning fungerar tillfredsställande.

Nämnden besvarar remisser inom verksamhetsområdet med undantag för sådana som är av principiell vikt.

Regionstyrelsen ansvarar för besvarande av remisser som är av övergripande eller principiell karaktär.

Dataskyddsansvar, kris- och katastrofmedicinsk beredskap

14 §

Nämnden (gäller ej utskott) är dataskyddsansvarig enligt dataskyddsförordningen inom sitt verksamhetsområde.

Inom sitt verksamhetsområde svarar nämnden för kris- och katastrofmedicinsk beredskap och säkerhetsfrågor samt efterlevnad av arbetsmiljölagens (1977:1160) ålägganden.

Firmatecknare

15 §

Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren.

Vid hinder för ordföranden inträder 1:a vice ordföranden och kan inte hen inträder 2:a vice ordföranden.

Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller anställd i Region Dalarna att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegering samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

Initiativrätt

16 §

Nämnd får väcka de förslag hos regionstyrelsen eller regionfullmäktige, som är föranledda av verksamhetsansvaret enligt detta reglemente eller i fullmäktige fastställd verksamhetsplan samt är avsedda att främja verksamhetens utveckling i övrigt.

Resultatansvar

17 §

Nämnden har eget resultatansvar och ska till fullmäktige avge rapporter om verksamhet och ekonomi.

Verksamhetsplanering**18 §**

Nämnden ansvarar för att verksamhetsplan upprättas i enlighet med beslutad planeringsprocess.

Jäv**19 §**

Om jäv finns bestämmelser i 7 kap. 4 § och 6 kap. 28-32 §§ kommunallagen.

Arkiv**20 §**

För vården av nämndens arkiv gäller av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

Extraordinär händelse**21 §**

Patientnämnden fortsätter sin verksamhet såväl vid en extraordinär händelse som vid beredskap och i krig.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

Ledamöter

22 §

Patientnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Styrande författningar och styrdokument

23 §

Patientnämnden ska särskilt, förutom de lagar och bestämmelser som angivits i 13 § följa lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Driftsansvar

24 §

Patientnämndens huvudsakliga uppgift är att på ett lämpligt sätt hjälpa patienter och deras närstående att föra fram klagomål till och att få klagomål besvarade av vårdgivare inom den

- hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som bedrivs av regioner eller enligt avtal med regioner,
- hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som bedrivs av kommunerna i Dalarnas län eller enligt avtal med dessa kommuner och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård samt
- tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av regioner.

25 §

Patientnämnden ska även

1. tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information patienterna behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården och hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet t.ex. genom att
 - förmedla information om patientförsäkring LÖF (regionernas ömsesidiga försäkringsbolag) och läkemedelsförsäkring (LFF service AB).
 - informera om patientens möjlighet att vända sig till IVO (Inspektionen för vård och omsorg) och till JO (Justitieombudsmannen).
 2. främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal,
 3. rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter,
-

4. informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om sin verksamhet,
5. utse stödperson till patient intagen enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT), lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV) eller Smittskyddslagen (2004:168).

Om patienten är ett barn, ska patientnämnden särskilt beakta barnets bästa.

För fullgörande av sina uppgifter äger patientnämnden att från Region Dalarnas organ och tjänstemän infordra de uppgifter, erhålla de upplysningar och det biträde nämnden behöver.

Patientnämnden ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma regionen eller kommun på riskområden och hinder för utveckling av vården.

Patientnämnden ska göra IVO uppmärksam på förhållanden av relevans för myndighetens tillsyn. Patientnämnden ska också samverka med IVO så att myndigheten kan fullgöra sina skyldigheter enligt 7 kap. 6 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

26 §

Patientnämnden övertar inte ansvar och befogenheter från hälso- och sjukvårdsnämnden, som utövar ledningen av Region Dalarnas hälso- och sjukvård. Patientnämndens verksamhet ska utövas på ett sådant sätt att andra organs odelade ansvar bibehålls. Ingen ska genom att vända sig till patientnämnden kunna skaffa sig en fördel på andras bekostnad.

27 §

Nämnden ansvarar för anställning av egen personal.

28 §

Den som är eller har varit ledamot eller ersättare i patientnämnden omfattas av offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut vissa handlingar.
